

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne **V.**, bývajúcej v B., zastúpenej JUDr. D., advokátkou so sídlom v B., proti žalovanému **I.**, bývajúcemu v B., zastúpenému JUDr. P., advokátom so sídlom v B., **o zaplatenie 10 875,49 € (327 635,- Sk) s príslušenstvom a o protinávrhu žalovaného**, vedenej na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 20 C 119/2003, o dovolaní žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 20. novembra 2008, sp. zn. 12 Co 186/2008, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žalobkyňa je povinná zaplatiť žalovanému náhradu trov dovolacieho konania vo výške 393,69 € k rukám JUDr. P., advokáta so sídlom v B., do troch dní.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Banská Bystrica rozsudkom zo 4. marca 2008, č.k. 20 C 119/2003-338 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyňi sumu 304 857,- Sk (10 119,39 €) s príslušenstvom. Protinávrh žalovaného na zaplatenie sumy 657 982,- Sk (21 841 €) zamietol. Žalovaného zaviazal zaplatiť žalobkyňi náhradu trov konania a na účet súdu náhradu svedočného. Z vykonaného dokazovania mal preukázané, že žalovaný nezaplatil žalobkyňi zmluvne dojednané nájomné za užívanie nebytových priestorov (ďalej len „nehnutelnosť“) za mesiace august až december 2002; zohľadnil pritom skutočné užívanie nehnuteľnosti žalovaným (len) do 20. decembra 2002. Zamietnutie protinávrhu žalovaného na úhradu nákladov súvisiacich so stavebnými úpravami nehnuteľnosti odôvodnil tým, že žalovaný sa zmluvou o nájme nebytových priestorov z 8. marca 1993 v znení neskorších zmien a doplnkov výslovne zaviazal nevykonať na nehnuteľnosti žiadne stavebné úpravy bez súhlasu žalobkyne, ktorá taký súhlas neudelila; preto od nej úhradu nákladov nemôže

požadovať (§ 667 ods. 1 prvá a druhá veta Občianskeho zákonníka). O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. a o náhrade svedočného podľa § 148 ods. 1 O.s.p.

Krajský súd v Banskej Bystrici na odvolanie oboch účastníkov konania uznesením z 20. novembra 2008, sp. zn. 12 Co 186/2008 konanie o odvolaní žalobkyne pre jeho späťvzatie zastavil a o odvolaní žalovaného rozhodol tak, že napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že skutkové a právne závery súdu prvého stupňa v časti týkajúcej sa protinávrhu žalovaného nemožno považovať za správne. Keďže z vykonaného dokazovania vyplynulo, že žalobkyňa počas (takmer 10-ročného) trvania nájmu pravidelne na nehnuteľnosť dochádzala, musela o realizovaných stavebných úpravách vedieť; v súvislosti s úpravou parkoviska dokonca poskytla žalovanému súčinnosť. Je teda odôvodnený záver, že žalobkyňa so stavebnými úpravami v istom rozsahu konkludentne súhlasila, čo zakladá nárok žalovaného na zaplatenie protihodnoty toho, o čo sa zvýšila hodnota nehnuteľnosti (§ 667 ods. 1 posledná veta Občianskeho zákonníka). O nároku žalovaného však možno rozhodnúť až po doplnení dokazovania. Vzhľadom k charakteru nároku žalovaného a možnosti započítania vzájomných pohľadávok účastníkov zrušil ako súvisiaci aj (vecne správny) výrok rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým sa rozhodlo o nároku žalobkyne (§ 212 ods. 2 písm. b/ O.s.p.).

Proti výroku uznesenia odvolacieho súdu o zrušení rozsudku súdu prvého stupňa a vrátenia mu veci na ďalšie konanie podala žalobkyňa dovolanie, ktoré odôvodnila tým, že v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo (§ 237 písm. d/ O.s.p.). Namietala, že odvolanie proti rozsudku súdu prvého stupňa podal žalovaný oneskorene, ale odvolací súd sa s touto skutočnosťou nevysporiadal. Tvrdila, že rozsudok bol právnenému zástupcovi žalovaného doručený náhradne 28. apríla 2008 (§ 47 ods. 2 O.s.p. v znení účinnom do 14. októbra 2008). Posledný deň na podanie odvolania bol 13. máj 2008, odvolanie však bolo podané až nasledujúci deň. Aj keď sa právny zástupca žalovaného v čase doručovania rozsudku v sídle svojej advokátskej kancelárie nezdržoval, odvolací súd mal prihliadnuť na skutočnosť, že rozsudok prevzal 2. mája 2008 jeho splnomocnenec (teda niektorá z osôb uvedených v § 48 ods. 4 O.s.p. v znení účinnom do 14. októbra 2008), teda že účinky náhradného doručenia rozsudku nastali, a odvolanie mal odmietnuť. Žiadala, aby dovolací súd napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zmenil tak, že odvolanie žalovaného odmietne a žalobkyni prizná náhradu trov odvolacieho i dovolacieho konania.

Žalovaný vo svojom vyjadrení k dovolaniu rozporoval tvrdenie žalovanej, že odvolací súd sa nevysporiadal s jej námietkou oneskorene podaného odvolania. Dovolanie navrhol odmietnuť jednak z dôvodu, že žalobkyňa nebola na jeho podanie oprávnená, ako aj z dôvodu neprípustnosti. Uviedol, že žalobkyňou uplatnený dovolací dôvod sa vzťahuje len na prípady, ak v novom konaní ide o tú istú vec, o ktorú išlo v skoršom, už právoplatne skončenom konaní; danom prípade však ide stále o to isté konanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), zastúpená advokátkou (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno týmto opravným prostriedkom napadnúť (§ 236 a nasl. O.s.p.).

Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci je dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu. Podľa § 239 ods. 1 O.s.p. je dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu prípustné, ak odvolací súd a/ zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b/ rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev (§ 109 ods. 1 písm. c/) na zaujatie stanoviska. Podľa § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Žalobkyňa dovolaním napadla výrok uznesenia odvolacieho súdu, ktorým odvolací súd zrušil rozsudok súdu prvého stupňa a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Týmto uznesením odvolací súd v porovnaní so súdom prvého stupňa neupravil práva a povinnosti účastníkov konania odlišne; nejde teda o zmeňujúce uznesenie, proti ktorému by dovolanie bolo prípustné v zmysle § 239 ods. 1 písm. a/ O.s.p. Odvolací súd nerozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev (§ 109 ods. 1 písm. c/) na

zaujatie stanoviska, dovolanie preto nie je prípustné ani podľa § 239 ods. 1 písm. b/ O.s.p. Keďže nejde ani o uznesenie, ktorým by odvolací súd potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa, prípustnosť dovolania neprichádza do úvahy ani podľa § 239 ods. 2 O.s.p.

Vzhľadom k zákonnej povinnosti (§ 242 ods. 1 O.s.p.) prihliadnuť na existenciu procesných väd konania, ktoré zakladajú tzv. zmätočnosť rozhodnutia, skúmal dovolací súd prípustnosť dovolania aj podľa § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Procesné vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až c/ a e/ až g/ O.s.p. dovolateľka nenamietala a ich existencia nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť dovolania preto z týchto ustanovení nemožno vyvodiť.

Dovolateľka v danej veci namieta procesnú vadu v zmysle § 237 písm. d/ O.s.p., konkrétne prekážku právoplatne rozsúdenej veci (*res iudicata*). Uvedená prekážka, vyslovená v ustanovení § 159 ods. 3 O.s.p., vylučuje možnosť znovu prejednať vec, ktorá už bola súdom právoplatne rozhodnutá. Vzniká vtedy, ak sú súčasne splnené nasledovné podmienky: 1/ začne sa opätovne konať, hoci už bolo vo veci právoplatne rozhodnuté, 2/ začne sa opätovne konať medzi tými istými účastníkmi, 3/ začne sa opätovne konať o tej istej veci. Za tú istú vec v zmysle ustanovenia § 159 ods. 3 O.s.p. treba v novom konaní považovať ten istý nárok, o ktorom sa už prv právoplatne rozhodlo, ak sa opiera o ten istý právny dôvod vyplývajúci z totožného skutkového stavu.

V danom prípade absentuje hneď prvá z podmienok zakladajúcich existenciu tvrdenej vady, a to právoplatnosť rozhodnutia vo veci. Rozsudok súdu prvého stupňa zo 4. marca 2008, č.k. 20 C 119/2003-338 totiž právoplatnosť nenadobudol z dôvodu jeho zrušenia odvolacím súdom. Pokiaľ dovolateľka namieta, že odvolanie žalovaného proti rozsudku súdu

prvého stupňa bolo podané oneskorene (teda že rozsudok je už právoplatný), dovolací súd poukazuje na str. 3 ods. 3 až 5 odôvodnenia uznesenia odvolacieho súdu, kde sa odvolací súd s touto námietkou dostatočne vysporiadal, keď konštatoval, že neboli splnené podmienky náhradného doručenia rozsudku v zmysle § 47 ods. 2 O.s.p. v znení účinnom do 14. októbra 2008, nakoľko právny zástupca žalovaného sa v čase doručovania rozsudku zdržiaval v zahraničí. Zistenie, kto ako jeho splnomocnenec 2. mája 2008 rozsudok skutočne prevzal, nie je na účely zistenia prípustnosti dovolania relevantné.

Existencia dovolateľkou namietanej vady konania podľa § 237 písm. d/ O.s.p. sa v dovolacom konaní nepreukázala. Prípustnosť dovolania nemožno preto vyvodiť ani z tohto ustanovenia.

Vzhľadom k uvedenému dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že dovolanie je v prejednávanvej veci procesne neprípustné, preto ho v zmysle § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. odmietol. Riadiac sa právnou úpravou odvolacieho konania, otázkou vecnej správnosti napadnutého rozsudku odvolacieho súdu sa nezaoberal.

V dovolacom konaní úspešnému žalovanému vzniklo právo na náhradu trov konania voči žalobkyni, ktorá úspech nemala (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Žalovaný si uplatnil náhradu trov odvolacieho konania spočívajúcich v právnom zastúpení advokátom za dva úkony právnej služby – prevzatie a prípravu zastúpenia vrátane prvej porady s klientom a písomné vyjadrenie k dovolaniu v zmysle § 14 ods. 1 písm. a/ a c/ vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb; ich výšku vyčíslil podľa § 10 ods. 1 vyhlášky. Dovolací súd vzal do úvahy, že ten istý advokát zastupoval žalovaného už v konaní pred súdom prvého stupňa i odvolacím súdom, preto priznal žalovanému náhradu trov odvolacieho konania len za písomné vyjadrenie k dovolaniu (386,74 €), čo spolu s náhradou výdavkov na miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné vo výške 6,95 € (§ 16 ods. 3 vyhlášky) predstavuje celkom 393,69 €. Uplatnenú náhradu 19 % DPH za poskytnutý úkon právnej služby dovolací súd žalovanému nepriznal, nakoľko advokát žalovaného nepreukázal, že je platiteľom DPH.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 18. februára 2010

JUDr. Daniela S u č a n s k á, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková